

Р. П. Зорівчак

Коулмен Артур-Прадден

КОУЛМЕН Артур-Прадден (Coleman Arthur Prudden; 19. 07. 1897, містечко Сеймур, шт. Коннектикут, США – 14. 07. 1974, м. Меріден, шт. Коннектикут) – американський славіст ірландського походження, освітній діяч. Чоловік [М.-Р.-М. Коулмен](#). Вивчав роман. мови у Ёйльс. університеті (м. Нью-Гейвен, шт. Коннектикут, 1920–21), здобув ступ. магістра зі славістики 1922 та захистив 1925 доктор. дис. у Колумбій. університеті (Нью-Йорк), слухав лекції у Карловому (Прага, 1923–24), Ягеллон. (Краків) та Варшав. (1932–34) університетах. Від 1928 працював на каф. славістики Колумбій. університету: від 1946 – асист. проф.; 1948 відмовився від посади на знак протесту проти прийняття Університетом грош. дотації для заснування каф. польс. студій від польс. комуніст. уряду. 1948–50 викладав польс. мову в Техас., Фордгем. (Нью-Йорк) та Аризон. (м. Таксон) університетах; 1950–62 – президент Алліан. коледжу (с-ще Кембридж-Спрінз, шт. Пенсильванія), фінансов. Польс. нац. союзом. Опублікував дослідж. із полоністики, зокрема із дружиною – «Adam Mickiewicz in English» («Адам Міцкевич англійською мовою», Нью-Йорк, 1940; Кембридж-Спрінз, 1954), «Mickiewicz in Music» («Міцкевич у музиці», Нью-Йорк, 1947); із М. Корбридж-Патканіовською – «Essentials of Polish Grammar» («Основи польської граматики», Глазго, 1944). Автор огляд. публікацій «Slavonic Studies in the United States, 1918–1938» («Славістика в США 1918–1938») // «The Slavonic and East European Review» (1938, vol. 17), «Report on the Status of Russian and Other Slavic and East European Languages in the Educational Institutions of the United States» («Статус російської та інших слов'янських і східноєвропейських мов у навчальних закладах США», Нью-Йорк, 1948). Виступав проти поширеної концепції та практики ідентифікування славістики з русистикою. Засн. і ред. «Bulletin of the American Association of Teachers of Slavic and East European Languages» (1943–48), де опублікував низку статей про славістику у США зі згадками про брак українознав. студій і численні повідомлення відносно України та її історії, зокрема в 3-му т. (1953) – замітку про найдавніші англ. джерела про Україну, згадку про Б. Хмельницького, укр. козаків та зб. «Украинские народные песни» М. Максимовича (1834). Під час президентства К. Алліан. коледж отримав фінанс. дотації на славіст. студії від Рокфеллерів. фундації, що уможливило підготовку до друку солід. «Українсько-англійського словника» («Ukrainian-English Dictionary»; на 95 тис. слів і 35 тис. ідіом; укладачі К. та Г. Андрусішини, Я. Кретт; Саскатун, 1955). К. зробив

чималий внесок у популяризацію укр. літ-ри, культури й історії в англомов. світі, зокрема ст. «The wooden churches in Ruthenia» («Дерев'яні церкви Закарпаття») // «Art and Archeology», 1933, vol. 34; «The cultural emergence of Sub-Carpathian Ruthenia» («Культурне пробудження Закарпаття») // «Books Abroad», 1935, vol. 9; оглядом «Української Загальної Енциклопедії» для «Books Abroad» (1936, vol. 5); крит. рец. на книгу з історії України «The Ukraine» В. Аллена (Кембридж, 1941), написану необ'єктивно, зокрема щодо доби козацтва («A review of W. E. D. Allen's History of Ukraine» // «The Ukrainian Weekly», 1941, April 11th). У ж. «The Ukrainian Quarterly» 1951 вміщено рец. К. на книгу Д. Далліна «The New Soviet Empire» («Нова радянська імперія», Нью-Гейвен, 1951). 22 листопада 1935 К. виступив у Колумбій. університеті з лекцією «A Brief Survey of Ukrainian Literature» («Стислий огляд української літератури»; вид. – New York, 1936) на зборах, організов. Укр. клубом, зробивши істор. огляд розвитку укр. культури, подавши осн. інформацію про найчільніші постаті укр. літ-ри (розповідь супроводжував уривками з їхніх творів у перекладі дружини). У доповіді К. звернув увагу на емоц. насиченість укр. лексики, зокрема на слово «туга», якому не зміг знайти рівнозначного в англ. мові. У грудні 1969 в Укр. інституті Америки (Нью-Йорк) у циклі доповідей ім. І. Франка, організов. УККА, К. говорив про «нову золоту добу України», роздумуючи над розвитком українознав. студій у США й Канаді (опубл. у ж. «The Ukrainian Quarterly», 1970, № 9). У перекл. К. видано поему польс. поета-романтика А. Мальчевського «Maria» – «Maria. A tale of Ukraine» («Марія. Українська повість», Шенектед, 1935), в якій опоетизовано природу Поділля й Волині.

Рекомендована література

1. C. A. Manning. English translations of Shevchenko // Ukrainian Commentary. Winnipeg, 1958, March; Т. Сьук. Shevchenko – the flame of enlightenment // Horizons. New York, 1962. Vol. 5, № 1.

Бібліографічний опис:

Коулмен Артур-Прадден / Р. П. Зорівчак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-384>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).